

Minuta dezbaterii publice

a Proiectului de Ordin pentru aprobarea Metodologiei privind regulile de comercializare, facturare, decontare și alocare valorică multi-loc aplicabile prosumatorilor și a Proiectului de Ordin privind stabilirea unor măsuri tranzitorii pentru aplicarea mecanismului de compensare cantitativă în cazul contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice aflate în derulare și celor încheiate până la data de 31 decembrie 2026

1. Organizarea și obiectul dezbaterii

În data de 25.09.2026, ANRE a organizat întâlnirea pentru dezbaterea publică a următoarelor proiecte de acte normative:

- Proiectul de Ordin pentru aprobarea Metodologiei privind regulile de comercializare, facturare, decontare și alocare valorică multi-loc aplicabile prosumatorilor;
- Proiectul de Ordin privind stabilirea unor măsuri tranzitorii pentru aplicarea mecanismului de compensare cantitativă în cazul contractelor de vânzare-cumpărare a energiei electrice aflate în derulare și celor încheiate până la data de 31 decembrie 2026.

Proiectele de ordin vizează modificarea și adaptarea legislației secundare ca urmare a modificărilor și completărilor aduse Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 prin Legea nr. 160/2026.

2. Participarea și desfășurarea întâlnirii

La întâlnire au participat, atât în format fizic, cât și online:

a) reprezentanți ai Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, respectiv:

- Dl. George Niculescu, președintele ANRE,
- Dl. Gabriel Andronache, vicepreședinte ANRE,
- Dna. Adriana Nemtoiu, director al Direcției Activități Suport
- Dl. Viorel Alicuș, director al Direcției Promovare Surse Regenerabile și Cogenerare,
- Dl. Ion Dumitru, șef serviciu în cadrul Direcției Promovare Surse Regenerabile și Cogenerare,
- Dna. Mihaela Jisa, expert în cadrul Direcției Promovare Surse Regenerabile și Cogenerare,
- Dna. Tatiana Iosiper, șef serviciu al Serviciului Relații Interinstituționale.

b) reprezentanți ai operatorilor economici, asociațiilor profesionale, organizațiilor societății civile, alte persoane interesate - reprezentate conform Listei participanților (anexa).

Dezbaterea a fost condusă de președintele ANRE, cu participarea specialiștilor autorității implicați în elaborarea proiectelor. În deschidere a fost evidențiat obiectivul elaborării unor reglementări corecte, aplicabile și îmbunătățite prin contribuțiile părților interesate.

Au fost prezentate regulile de intervenție. Participanții au putut utiliza și funcția de chat pentru transmiterea întrebărilor și propunerilor.

3. Contextul proiectelor supuse dezbaterii

Discuțiile au avut în vedere versiunile II ale proiectelor, referatele de aprobare aferente și sintezele observațiilor după etapa I de consultare publică. Cele două proiecte urmăresc punerea în aplicare a modificărilor aduse prin Legea nr. 160/2026 cadrului stabilit de Legea nr. 123/2012.

Proiectul privind măsurile tranzitorii delimitează energia livrată până la 25 iulie 2026 inclusiv de energia livrată începând cu 26 iulie 2026. Pentru noul interval, proiectul prevede facturarea lunară a cantității compensate și a cantității livrate în exces, fără constituirea unor reporturi noi în kWh și fără aplicarea termenului de 24 de luni acestor livrări. Pentru drepturile istorice se păstrează evidența distinctă și regimul juridic aplicabil la data livrării.

Proiectul noii metodologii prevede aplicarea generală de la 1 ianuarie 2027 și intrarea în vigoare la publicare a unor dispoziții pregătitoare privind procedurile proprii, exprimarea opțiunilor și pregătirea implementării. Alocarea valorică multi-loc este prevăzută începând cu 1 ianuarie 2027.

4. Rezultatul general al discuțiilor

Tema dominantă a fost necesitatea unor reguli clare și verificabile pentru momentul facturării, scadența și plata efectivă a energiei livrate, inclusiv pentru soldurile istorice. Participanții au cerut limitarea posibilității furnizorilor de a amâna plata prin proceduri proprii, interpretări contractuale sau dificultăți informatice.

Reprezentanții ANRE au susținut abordarea „în oglindă” a termenelor și penalităților, au indicat necesitatea clarificării dreptului de a solicita plata soldului existent și au acceptat analizarea unor formulări și propuneri.

5. Principalele aspecte rămase deschise

Nu a fost fixat un termen unic de 30 sau 45 de zile pentru toate situațiile privind plata soldului existent. Au rămas de clarificat plata anticipată a soldurilor istorice și raportul cu scadențele facturilor deja emise; obligația de plată, distinctă de simplul răspuns la cererea de plată; regimul documentului de achiziție și decontare; controlul procedurilor furnizorilor; actualizarea contractelor; formula aplicabilă contractelor dinamice; excluderea dezechilibrelor fără deduceri repetate; remedierea erorilor de facturare și a problemelor de măsurare.

6. Plata lunară și soldurile existente

Termene și penalități „în oglindă”

Dl. Dan Pârșan a solicitat precizarea momentului nașterii creanței, a exigibilității, scadenței și plății efective, precum și a consecințelor întârzierii. A insistat că descrierea traseului contabil ori formularea „inițiază plata” nu asigură încasarea efectivă. Dl. Viorel Alicuș a explicat legătura dintre închiderea alocării, emiterea documentelor și plata directă a disponibilului, cu raportare la scadența facturii de consum. Exemplele de 15, 30 sau 45 de zile au fost discutate, nu un termen general unic.

Președintele ANRE a propus ca scadența și penalitățile să fie identice pe cele două sensuri: dacă prosumatorul are, de exemplu, 15 zile pentru plata consumului, furnizorul să aibă același termen

pentru contravaloarea energiei produse și livrate. Aceeași idee a fost reiterată ulterior. Dl. Viorel Alicuș a arătat că proiectul contractului conține deja penalități corelate cu cele din contractul de furnizare.

Soldurile istorice și termenul de 24 de luni

Dl. Ștefan Petrov a invocat un sold de aproximativ 7.000 lei și a cerut un termen cert pentru lichidare, indicând 31 decembrie 2026 ca propunere proprie. Dl. Viorel Alicuș a arătat că ANRE nu a primit prin prevederile Legii nr. 160/2026 un mandat explicit de a modifica scadențele contractelor existente; a discutat posibilitatea interpretării termenului de 24 de luni ca drept al prosumatorului și exercitarea în scris a renunțării la acesta. La întrebarea dacă poate cere plata, răspunsul său a fost că, din punct de vedere legal și contractual, banii ar trebui plătiți în urma solicitării scrise.

Dl. Relu Bahnaru a solicitat un termen concret pentru plata soldului existent. Președintele ANRE a cerut clarificarea ce se întâmplă cu plata soldului existent și să introducem posibilitatea, dreptului prosumatorului de a solicita plata soldului existent și a obligației furnizorului de a răspunde solicitării. De asemenea, dl. Iosif Borcea a subliniat că „a răspunde” nu înseamnă „a se conforma”.

În ceea ce privește dialogul cu dl Florin Alexe, Președintele ANRE a confirmat ca se vor face demersuri în sensul solicitat de interlocutor.

Contradicția practică rămasă

Pentru o energie electrică din 2024, facturată în 2025 cu scadență în 2027, reprezentantul Electrica Furnizare a răspuns că plata se face în 2027, potrivit scadenței facturii. Aceasta nu se armonizează, în cadrul discuției, cu soluția solicitării de plată prezentată de ANRE.

7. Documente, facturare și sancțiuni

Factură sau document de achiziție și decontare

Dl. Dan Pârșan a contestat utilizarea unui document diferit de factură și expresia „scadența documentului de origine”. A cerut ca normele să explice momentul în care creanța devine certă, lichidă și exigibilă, diferența dintre decontare și plată și semnificația valorii efectiv decontate.

Dl. Viorel Alicuș a explicat că documentul de achiziție și decontare, denumit anterior document justificativ, este destinat strict prosumatorilor care nu au obligația emiterii facturii. Pentru ceilalți rămâne factura. Documentul ar trebui să permită evidența cantităților și valorilor, alocarea către alte locuri de consum, refacerea situației după corecții sau contestații și identificarea responsabililor de la furnizor.

În concluzii, Dl. Ștefan Petrov a propus autofacturarea furnizorului de energie electrică, cu evidențierea consumului, producției și regularizării lunare.

Obligația de emitere și despăgubirea prosumatorului

Dl. Andrei Condurache a susținut existența unei obligații fiscale de emitere în 30 de zile și posibilitatea sesizării ANAF; a cerut ca fiecare factură lunară să arate sumele de decontat prosumatorului și procentul penalităților.

Dl. Dan Pârșan a solicitat măsuri coercitive explicite, inclusiv o penalizare de 0,1% pe zi în favoarea prosumatorului pentru nefacturare. Iosif Borcea a separat sancționarea furnizorului de repararea prejudiciului, cu dobândă ori alte consecințe. Dl. Dan-Mihai Bădescu a întrebat atât despre sancțiunea minimă, cât și despre eventualele sume suplimentare primite de client.

Dl. Marian Ionescu a cerut termene de rectificare, tratamentul penalităților și interzicerea amânării drepturilor pe motiv de nepregătire IT.

ANRE a indicat sancțiunile din Legea 123/2012, cu modificări și completări ulterioare și condițiile asociate licenței, a invocat aplicarea repetată de sancțiuni și un caz de retragere a licenței contestat în instanță. A susținut că nu este necesar un ordin distinct pentru a crea posibilitatea sancționării. Inițial a fost menționată suma de 20.000 lei; ulterior a fost comunicat intervalul 20.000–400.000 lei penalitate pentru nefacturare.

8. Proceduri proprii și actualizarea contractelor

Limitele procedurilor furnizorilor

Dl. Ștefan Petrov a criticat propunerile de plată numai la cerere, reținerea banilor pentru facturi viitoare, amânarea implementării și aplicarea unui prag de 100 lei. A cerut păstrarea interdicției ca procedura proprie a furnizorilor de energie electrică să restrângă drepturile prosumatorului, control ANRE asupra procedurilor și prezentarea transparentă a modificărilor dintre versiuni.

Dl. Dan Pârșan a cerut o formulare expresă potrivit căreia procedura furnizorului de energie electrică are caracter exclusiv tehnic și operațional și nu poate modifica sau condiționa niciun drept patrimonial. A diferențiat fluxurile IT și formularele de regulile privind eligibilitatea, termenele, scadențele, cuantumul și rezultatul alocării.

Avizare, informare și control

Dl. Viorel Alicuș a arătat că metodologia nu poate fi contrazisă de procedurile proprii ale furnizorilor și că formularea poate fi întărită; a discutat posibilitatea unei analize mai stricte ori a avizării procedurilor când se constată abateri. Președintele ANRE a prezentat avizarea ca element de siguranță. Dl. Dan Pârșan a obiectat că proiectul prevedea, în opinia sa, numai informarea, nu un drept de avizare efectivă.

Contractele în derulare și cele viitoare

La problema schimbării furnizorului de energie electrică, Dl. Viorel Alicuș a indicat prevederea referitoare la o altă opțiune a prosumatorului și a răspuns că problema semnalată fusese corectată în proiect.

Dl. Ștefan Petrov a cerut obligativitatea clauzelor „în oglindă” și un termen pentru actualizarea contractelor. A fost menționat 1 ianuarie, fără o dată generală certă de finalizare. Președintele a cerut clarificarea internă; Dl. Petrov a propus acceptarea tacită.

Opțiunea de plată, nu cereri lunare repetate

Dl. Andrei a cerut o opțiune valabilă pe durata contractului ori plata implicită, cu posibilitate de renunțare. ANRE a precizat că propunerea furnizorului de energie electrică de solicitare lunară nu fusese acceptată și a reiterat termenul „în oglindă”.

9. Prețuri, dezechilibre și marja de furnizare

Contracte dinamice: trei abordări discutate

Dl. Dan Pârșan a contestat formula prețului minim, indicând media prețurilor pe PZU, invocând și injectia din baterii în alte ore ori sezoane. Dl. Viorel Alicuș a precizat că discuția privește numai contractele dinamice acceptate de prosumator, cu prețuri pe intervale de 15 minute; a explicat legătura dintre compensarea cantitativă, egalitatea prețurilor și profilul injectiei. Pentru celelalte contracte a fost indicat prețul contractual. ANRE a acceptat analizarea propunerii, nu înlocuirea imediată a formulei.

Dl. Martin Moise, a propus prețul ponderat cantitativ în orele efective de injecție, nu media lunară, și calcularea impactului compensării asupra celorlalți consumatori, prezentând mecanismul ca formă de ajutor. Dl. Șerban a întrebat când vor fi „plătite” serviciile de flexibilizare. Dl. Dan Vaida, Dl. Ștefan Petrov și Dl. Daniel au invocat stocarea și utilitatea injectiei locale. Nu s-a stabilit un calcul comun al impactului.

Dl. Martin Moise a explicat în dreptul la replică că nu a susținut că energia prosumatorilor nu trebuie plătită; a reluat argumentul compensării ca formă de ajutor și al echilibrului între categorii de consumatori.

Ofertele dinamice și libertatea de opțiune

Dl. Alexandru Ilea a întrebat ce se întâmplă dacă un furnizor oferă prosumatorilor numai contracte dinamice și a comparat prețul injectiei cu prețul plătit simultan de un consumator din vecinătate. Dl. Dan Pârșan a reluat ipoteza extinderii acestei conduite la mai mulți furnizori. ANRE a răspuns că prețurile dinamice sunt accesibile și consumatorilor cu măsurare adecvată și a discutat, condițional, competența Consiliului Concurenței în cazul unei înțelegeri între furnizori. Dl. Președinte a precizat că nu are la cunoștință existența unei asemenea situații.

Dezechilibrele: evitarea unei deduceri repetate

Dl. Marius Ștefănescu a invocat excluderea dezechilibrelor atât la consum, cât și la injecție pentru prosumatorii sub 400 kW și a întrebat de ce ele se scad la injecție dacă prețul consumului deja nu le include. A citat o factură cu 0,715 lei/kWh la consum și 0,592 lei/kWh la injecție, cu mențiunea excluderii dezechilibrelor și marjei. ANRE a explicat inițial identificarea unei baze fără dezechilibre, apoi a indicat verificarea facturilor, corectarea și sancționarea când este cazul și necesitatea unei clarificări explicite în reglementare.

Marja și prețul final

Dl. Daniel a comparat circa 30 de bani primiți pe energia injectată în rețea cu peste un leu plătit pentru energia consumată, iar ANRE a distins tarifele reglementate și TVA de energia activă. Dl. Dan Pârșan a invocat oferta Premier Energy, valorile 25/72 bani și o marjă de 330%, cerând limitarea marjei. ANRE a spus că nu are date validate și că informația trebuie verificată; la final s-a anunțat oferta în chat și examinarea ei de către ANRE.

10. Putere instalată, rețea și acces la informație

Puterea relevantă pentru praguri

Dl. Marius Ștefănescu a cerut clarificarea diferenței dintre „putere instalată” și „putere electrică instalată”, inclusiv pentru pragul de 27 kW/pe loc de consum. A întrebat dacă se ia în calcul puterea panourilor sau cea a invertorului, exemplificând cu 17 kW de panouri și un invertor de 15 kW. ANRE a răspuns că „invertorul” și a invocat practica licențierii producătorilor. Participantul a observat că în ATR apar ambele valori și a cerut indicarea expresă în definiții a rubricii sau a puterii invertorului. A fost reținută observația.

Tensiune, date de măsurare și dovezi

Dl. Dan Vaida a relatat limitarea producției la peste 250 V pe o fază. A criticat verificările în perioade înnoate, preluarea concluziilor fără verificare independentă și costul unui analizor de clasa A. A cerut acceptarea datelor din invertor și contorul inteligent ca probă.

Dl. Mihai Stanciu a arătat că deconectarea invertorului îi afectează și pe cei care urmăresc autoconsumul și a cerut o cale clară de remediere a rețelei.

ANRE a anunțat revizuirea standardului de performanță și o consultare distinctă; a menționat aprobarea/implementarea recentă a noțiunii de peak-shaving. Nu a fost anunțată în ședință acceptarea imediată a datelor invertorului drept probă echivalentă cu măsurarea solicitată de operator.

Ghid, exemple și trasabilitate

Dl. Florin Musteață a cerut norme inteligibile și termene clare. Dl. Dumitru Gheorghe a invocat experiența sa din Norvegia, iar Dl. Daniel Lambru a cerut comunicare mai bună.

Investiții și contoare inteligente

ANRE a delimitat propriile atribuții de bugetele de investiții și dividendele producătorilor și a susținut accelerarea calendarului contoarelor inteligente. Pentru discuția mai largă solicitată de Dl. Marian Ionescu a fost oferită și posibilitatea unui dialog online.

11. Pozițiile furnizorilor și sesizările ilustrative

Electrica Furnizare

Dl. Dan-Octavian Zamfiroiu a declarat că întârzierile în emiterea facturilor nu constituie o practică generală și a invocat date de măsurare eronate sau incomplete primite de la operatorul de distribuție, lipsa datelor de injecție și posibile erori tehnice ale sistemului de facturare. A arătat că situația individuală a Dl. Florin Alexe trebuie analizată, neputând fi cunoscută pe dinafară. În dialogul despre energia din 2024, facturată în 2025, a indicat ulterior plata în 2027 conform scadenței facturii. ANRE a solicitat explicații de principiu, nu numai analiza unui singur caz.

PPC

Reprezentantul PPC, Safear Ali, a precizat că sesizările individuale se tratează pe canale oficiale. A explicat că furnizorul de energie electrică a ales să nu emită momentan facturi, începând cu consumul lunii iulie, până la clarificarea legislației/metodologiilor, invocând și evitarea unor stornări ulterioare.

12. Calendarul și etapele următoare

În final a fost indicată data de 1 octombrie ca termen pentru transmiterea observațiilor. În explicația procedurală ANRE a invocat termenul legal de 60 de zile, perioadele de consultare de 30 plus 10 zile, avizarea internă, Consiliul Consultativ și Comitetul de Reglementare.

Observațiile vor fi analizate și preluate sau respinse în funcție de argumentare. În urma acestei analize, va fi definitivată forma finală a normelor. Nu a fost anunțată o dată calendaristică fermă de publicare sau intrare în vigoare a formei finale.